GEMEENTE MEDEMBLIK

Project Inventarisatie asbestdaken Noord-Holland Noord

REGIONALE UITVOERINGSDIENST NOORD-HOLLAND NOORD

OPSTELLER

Organisatie	:	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord
Afdeling	:	Regionale werkgroep Inventarisatie asbestdaken
Projectleider	:	Jeroen Vogel
Telefoon	:	088-1021811
E-mail	:	jvogel@rudnhn.nl
Kenmerk	:	Project Inventarisatie asbestdaken Noord-Holland Noord
Adres	:	Postbus 2095
		1620 EB HOORN
Bezoekadres	:	Dampten 2
	:	1624 NR HOORN

OPDRACHTGEVER

Organisatie	:	Opdrachtgever/opdrachtnemersoverleg (OGON)
Contactpersoon	:	P. Verduin (organisator OGON)
Telefoon	:	088-1021788
E-mail	:	pverduin@rudnhn.nl

DATUM

31 mei 2019

INHOUDSOPGAVE

1 Aanleiding 4
2 Doelstelling 4
3 Proces 5
3.1 Regionale werkgroep 5
3.2 Opzet van de inventarisatie 5
3.3 Uitvoering inventarisatie 6
3.4 Planning 6
4 Resultaat 7
5 Conclusies 9
6 Aanbevelingen 10

1 Aanleiding

Naar verwachting zijn alle asbestdaken in Nederland verboden per 1-1-2025 en worden gemeenten verplicht dit verbod te handhaven. Hiervoor is een wijziging van de Wet milieubeheer en een wijziging van het Asbestverwijderingsbesluit nodig. Op 16 oktober 2018 heeft de tweede kamer ingestemd met het voorstel. Het wetsvoorstel is op 28 mei 2019 besproken in de Eerste Kamer en stemming over het wetvoorstel zal naar verwachting op 4 juni 2019 plaatsvinden.

Wanneer het verbod van kracht gaat, betekent dit dat eigenaren van gebouwen met asbesthoudende daken, ongeacht de toestand, deze voor 1 januari 2025 moeten verwijderen. Het maakt hierbij niet uit of dit dak in bezit is van een particulier, een bedrijf of de overheid.

Asbesthoudende daken verweren in de loop der tijd. Door het verweren komen de asbestvezels in het milieu terecht en vormt dit een bedreiging voor de directe leefomgeving. Bijna alle asbestdaken zijn matig tot ernstig verweerd. Echter wordt de functie van het dak niet aangetast door deze verwering en is het vrijkomen van de asbestvezels ook niet met het blote oog zichtbaar. Het verbod op asbestdaken is een middel om de hoeveelheid asbest in de leefomgeving te verminderen. Naar schatting is er in totaal 80 miljoen vierkante meter aan asbestdaken in Nederland.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een brief naar alle leden verzonden met informatie over de huidige stand van zaken (zie bijlage 2). De VNG zet zich in om gemeenten te ondersteunen bij de versnellingsaanpak voor asbestdakensanering en wat gemeenten nu al kunnen doen om handhavingsopgave achteraf te verkleinen. Om goed van start te gaan met het saneringstraject is een goede inventarisatie naar de aanwezigheid van asbestdaken van groot belang.

Het ambtelijk overleg opdrachtgever/opdrachtnemer (OGON) heeft in de vergadering van 26 november 2018 de RUD NHN de opdracht gegeven een inventarisatie naar asbestverdachte daken uit te voeren voor het gebied Noord-Holland Noord. De inventarisatie is afgerond en wordt op 3 juni 2019 aan het OGON gepresenteerd.

Voor het uitvoeren van dit project is een regionale werkgroep gevormd waarin meerdere gemeenten hebben deelgenomen.

2 Doelstelling

Het doel van dit project is het inventariseren van het aantal met asbestdaken verdachte panden inclusief aantal m^2 asbestdak per gemeente (17 gemeenten) en voor het gehele gebied Noord-Holland Noord.

De werkgroep heeft de vrijheid genomen om ook aanbevelingen te doen over het vervolg het traject.

3 Proces

3.1 Regionale werkgroep

Voor de uitvoering van dit project is een regionale werkgroep samengesteld.

Deelnemers van deze werkgroep zijn:
- Gemeente Alkmaar; Henk Kalkhaar, Martin Admiraal.
- Gemeenten Bergen, Castricum, Heiloo (BUCH); Marcel Welp, Esther Quaedflieg.
- Gemeente Heerhugowaard; Marc Zwart.
- Gemeente Hollands Kroon; Sybren van Dokkum.
- Gemeente Koggenland; Ben Schopman.
- Gemeente Medemblik; Klaas Ootes.
- Gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland (SED); Hans Sol.
- RUD NHN; Tim Keesman, Thijmen Blankendaal, Birgit Helmink, Jeroen Vogel.

Naast de gemeenten zijn ook de Provincie Noord-Holland en de Veiligheidsregio NHN bij het project betrokken.

De werkgroep is meerder malen bij elkaar geweest om de voortgang, kwaliteit, mogelijkheden en risico's te bespreken en te bespreken.

3.2 Opzet van de inventarisatie

Voor het uitvoeren van de inventarisatie is onderzoek gedaan naar ervaringen van andere gemeenten/regio's en omgevingsdiensten bij het onderzoek naar asbestdaken. Landelijk gezien loopt de provincie Noord-Holland achter bij het uitvoeren van de inventarisaties.

Ook is gebruik gemaakt van de ervaringen van de gemeente Heerhugowaard. Deze gemeente heeft reeds een inventarisatie laten uitvoeren door het bedrijf RPS en heeft naar aanleiding van deze inventarisatie stappen gezet in het stimuleren van sanering van asbestdaken (collectieve aanbesteding).

Ondanks dat de gemeente Heerhugowaard reeds een inventarisatie heeft uitgevoerd hebben zij besloten mee te draaien in dit project en de huidige inventarisatie te actualiseren. Hierdoor krijgen we voor het gebied Noord-Holland Noord een eenduidig beeld van de aanwezige asbestverdachte daken.

Voor het uitvoeren van de inventarisatie zijn twee bedrijven benaderd en op basis van kwaliteit/prijs is de keuze gevallen op het bedrijf Readar. In december 2018 heeft de RUD NHN opdracht gegeven voor het uitvoeren van de inventarisatie. De inventarisatie is bekostigd uit de begroting van de RUD NHN en maakt onderdeel uit van het VTH-uitvoeringsprogramma.

3.3 Uitvoering inventarisatie

Het bedrijf Readar heeft de volgende werkwijze gevolgd:

Er is een analyse gedaan op basis van luchtfoto's, sloopmeldingen en andere gegevens.

1. Het verzamelen van gegevens: Uploaden hoge resolutiefoto's door gemeenten en eventueel sloopmeldingen.
2. Bouwjaarcontrole om foutieve bouwjaren in de BAG [2] op te sporen en BGT [3] objecten met een recent bouwjaar uit te sluiten.
3. Intekenen van panden om ontbrekende panden in de BAG en BGT toch te kunnen inventariseren.
4. Inmeten dakvlakken vanuit hoogtedata (AHN) om: automatische beoordeling te verbeteren, handwerk aanzienlijk te reduceren. Dakoppervlak te berekenen voor zowel de verdachte als de niet verdachte panden om tijdens rapportage de juiste statistieken te kunnen bepalen.
5. Automatische beoordeling om het handwerk te kunnen focussen op de meest verdachte panden.
6. Handmatige controle op pandniveau.
7. Check op de kaart, om: De kwaliteit van de handmatige controle te borgen; daken met dakleien die gemist zijn middels Funda-data op te sporen; verdachte daken die in het verleden al zijn gesaneerd met behulp van sloopmeldingen als niet verdacht te classificeren , inconsequenties in de handmatige controle, met name bergingen/schuurtjes in achtertuinen te corrigeren.
8. Automatisch aanmaken levering met koppeling kadastrale percelen; het opsporen van adressen die ontbreken in de BAG.

2 Basisregistratie Adressen en Gebouwen
3 Basisregistratie Grootschalige Topografie

Voor een uitgebreide beschrijving van de gevolgde procedure wordt verwezen naar het rapport met de resultaten van de inventarisatie (bijlage 1).

3.4 Planning

De werkgroep is in december 2018 voor het eerst bijeengekomen en de inventarisatie is in januari 2019 daadwerkelijk gestart. De planning was de inventarisatie uiterlijk in week 18 van 2019 af te ronden. Door diverse oorzaken (onjuiste BAG-gegevens gemeente, geen goede luchtfoto's) is de inventarisatie in week 20 opgeleverd.

4 Resultaat

Per gemeente is bepaald het aantal niet met asbestdaken verdachte panden (inclusief aantal m^2 dakoppervlak), aantal panden met asbestverdachte daken (inclusief aantal m^2 verdacht dakoppervlak) en de niet zichtbare daken aan de hand van de luchtfoto's.

Van de inventarisatie is een grote hoeveelheid data beschikbaar die ook visueel zichtbaar kan worden gemaakt (zie figuur 1).

Figuur 1: visuele weergave resultaten inventarisatie

Voor de gemeente Medemblik zijn hieronder de uiteindelijke resultaten van de inventarisatie weergegeven:

Tabel 1	# panden	m^2 dakopp.	% # panden	% m^2 dakopp.
Verdacht	3285	489279	8,0%	5,4%
- volledig verdacht golfplaat	*2157*	*281316*	*5,3%*	*3,1%*
- deels verdacht golfplaat	*1070*	*193830*	*2,6%*	*2,1%*
- volledig verdacht leisteen	*8*	*4928*	*0,0%*	*0,1%*
- deels verdacht leisteen	*50*	*9205*	*0,1%*	*0,1%*
Niet verdacht	37494	8584206	91,6%	94,5%
Niet zichtbaar	157	7223	0,38%	0,08%
Totaal	40936	9080708	100%	100%

Er zijn in totaal 3285 met asbestdaken verdachte panden uit de inventarisatie naar voren gekomen met een gezamenlijk dakoppervlak van 489279 m^2. Dit is 5,4% van het totaal aanwezige dakoppervlak in de gemeente Medemblik.

Bovenstaande resultaten zijn nader geanalyseerd en de resultaten zijn verwerkt in diagram 1.

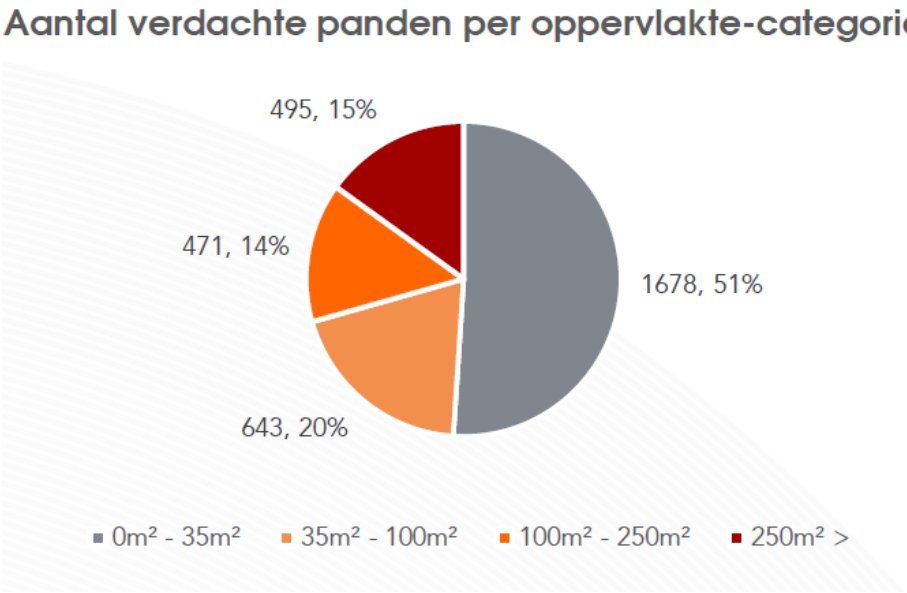

Diagram 1.Verdachte panden per oppervlakte-categorie. Panden zijn ingedeeld in 4 verschillende categorieën, gebaseerd op het verdacht dakoppervlak (m^2).

Uit diagram 1 komt naar voren dat zo'n 51% van de asbestverdachte panden een dakoppervlak van kleiner dan 35m^2 heeft. Het gaat dan om 1678 panden. De eigenaren van deze daken mogen, onder voorwaarden, zelf hun dak vervangen. Bij de overige 49% van de panden moet de sanering van het asbestdak worden uitgevoerd door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf.

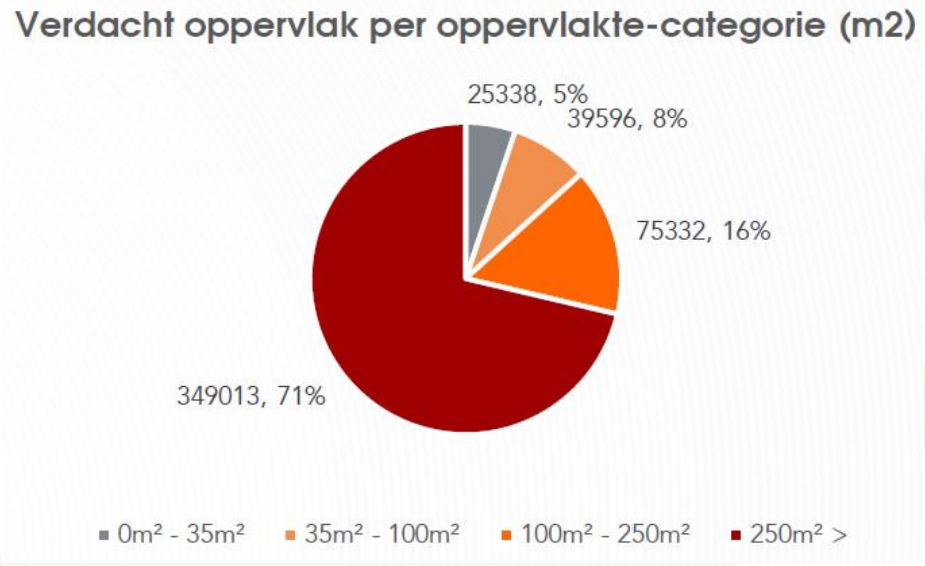

Diagram 2. Aantal vierkante meters verdacht oppervlak verdeeld in oppervlakte-categorieën.

Als we kijken naar de verdeling van het totale oppervlak (diagram 2), dan zien we dat de eerder genoemde panden met een dakoppervlak kleiner dan 35 m^2 een totaal dakoppervlak heeft van 25338 m^2. Dit is maar 5% van het totale oppervlak van de asbestdaken. Met andere woorden veel panden maar relatief klein totaal oppervlak asbestdaken.

Voor de categorie panden met een dakoppervlak groter dan 250 m^2 gaat de redenering juist de andere kant op. 495 panden (15% van de asbestverdachte panden) heeft een totaal verdacht dakoppervlak van 349013 m^2 (71% van het totaal verdachte dakoppervlak). Hier valt voor de gemeente de grootste winst te behalen als het gaat om het te saneren van grote hoeveelheden m^2.

De verschillende doelgroepen vereisen een verschillende benadering.

5 Conclusies

Er zijn in totaal 3285 met asbestdaken verdachte panden uit de inventarisatie naar voren gekomen met een gezamenlijk dakoppervlak van 489279 m^2. Dit is 5,4% van het totaal aanwezige dakoppervlak in de gemeente Medemblik.

De hoeveelheid met asbestdaken verdachte panden is groot. 51% van de panden heeft een met asbestverdacht dak met een oppervlak van minder dan 35 m^2. 15% van de panden is verantwoordelijk voor 71% van het totale oppervlak van asbestverdachte daken.

Uit de analyse komt naar voren dat gerichte doelgroepenbenadering efficiënt kan zijn. Gerichte voorlichting en collectieve aanbesteding kan helpen voor de versnelling van de opgave, het ontzorgen van particulieren en bedrijven en het voorkomen van handhaving na 1-1-2025.

Het geven van voorlichting, een bemiddelende rol in het collectief aanbesteden, het afhandelen van sloopmeldingen onderdeel asbest en het houden van toezicht op de asbestsaneringen zal een aanzienlijke inzet en dus investering vragen van de gemeente voor de komende jaren.

De werkgroep is unaniem van mening dat “wat samen kan ook samen doen”. Dit project heeft dat bewezen. Hierbij kan gedacht worden aan: voorlichting en communicatie, inrichten centraal/regionaal loket voor beantwoorden van vragen en regisseren collectieve aanbesteding, actueel houden van de data en kaarten van de inventarisatie. Het doel daarbij is het ontzorgen van particulieren en bedrijven en het zo efficiënte mogelijk invulling geven aan deze opgave voor de komende jaren.

6 Aanbevelingen

De werkgroep heeft verschillende aanbevelingen uitgewerkt in voorstellen die op 3 juni 2019 aan het OGON (opdrachtgever-/opdrachtnemersoverleg RUD NHN) zijn aangeboden. Deze aanbevelingen hebben betrekking op:

- Wat samen kan ook samen doen;
- Het actueel houden/monitoring van de geïnventariseerde asbestdaken (jaarlijkse update);
- Het beschikbaar stellen van een asbestdakenkaart (website) waar met een kaart per gemeente de aanwezige asbestverdachte daken zichtbaar zijn. Verder bevat de website informatie over hoe en wat je moet doen als je een asbestdak hebt, subsidiemogelijkheden, asbestfonds, collectieve aanbesteding saneringen en een overzicht van de meest gestelde vragen;
- Het inrichten van een regionaal/centraal asbestloket.